

Område 3: Hässlet

Allmänt

Läge

När du följer stigen från område 1 till område 2 så kommer du fram till det stora bronsåldersröset som tydligt framträder på din högra (västra sida). Straxt innan du når fram till bronsåldersröset så har du hässlet på din vänstra sida (östra sida).

Topografi

Området är flackt och lätt att ta sig fram i.

Geologi

Rikligt med mindre och enstaka större block finns i området som alla ligger inbäddade i en mullrik jordmån.

Natur

Under det slutna krontaket i hassellunden råder helt andra förhållanden än ute i de mera öppna gräsmarkerna. Här är beskuggningen påtaglig vilket tydligt återspeglas i det glest spridda växttäcket på marken. Hasselbuskarna står jämt spridda med ett slutet krontak som i det närmaste ger en rumslig karaktär. Det finns både unga och gamla hasselbuskar. En del av de äldre står med grova stammar och en hel del döda grenar i buketterna. Strödda mossbelupna block ger också området en spännande karaktär.

En sparsam tillgång till ljus begränsar möjligheterna för växter att etablera sig på marken. Marken täcks i stället av bar jord och döda löv. Jordmånen är typisk för den här typen av miljöer. En mullrik fuktig jordmån som bibehåller ett fuktigt beskuggat klimat som är gynnsamt för olika mossor. Den mullrika jorden hyser bl.a. rikligt med maskar som gör att jorden blandas om och döda växtdelar bryts därför ned tämligen fort.

Kultur

Tinnerö hörde mellan 1703 och 1962 till Sturefors gods. En stor del av fastigheten användes länge som slätteräng, och kallades Tinnerö ängar. Så sent som på 1870-talet fanns ännu stora ängsytor, vilka bl.a. omfattade hela område 1-4. Ängsbruket har senare övergått i betesbruk.

På ett par ställen inne i hassellunden bildar dom till synes slumpartat utspridda stenarna långsträckta formationer. Man kan ana att blocken ligger mer eller mindre tydligt på långa rader. Främst i den södra delen av området. De är rester av gamla hägnader s.k. stensträngar som det finns mycket gott om i Tinneröområdet. En tydligt framträdande stensträng att jämföra med finns i närheten av samlingsplatsen i område 1.

Vegetation

Trädskikt

Som överståndare dominerar ek. De står glest spridda i dimensioner kring en halv meter i diameter. Vilket är typiskt för den här typen av miljö i Östergötland. En och annan rönn letar sig också upp genom hasselbuskarnas slutna krontak.

Lägg märke till att en del ekar har vitt utspärrade trädkronor i den del som når över hasselbuskarna.

Buskskikt

I buskskiktet kan man hitta små rönnplantor som står och väntar på att det ska bildas en ljuslucka. Skogstry är en annan skuggtålig buske som finns i området. Enstaka små plantor av måbär går också att hitta och en och annan nyponbuske som står och kämpar i skuggan,

Fältskikt

Bland växterna som finns på marken i de mest beskuggade delarna finns utpräglat skuggtåliga arter. Jämför gärna vegetationens utbredning i de mest centrala delarna med de som finns i brynen. Så fort solen kommer åt så tilltar växterna markant som marktäckare.

De mest utpräglade "skuggväxterna" är liljekonvalj, hässlebrodd, lundgröe, skogsviol, blåsippa och nejlirkrot.

Andra mer eller mindre skuggtåliga växter som finns i lundmiljön är tuvåtätel, jordreva, majbräken, piprör, skogssalat, harsyra, stensöta, häckvicker, teveronika, midsommarblomster och blåbär.

En del arter kan sägas tillhöra en grupp som gynnas av den näringsrika mulljorden och dessa är brännässla, hundäxing, revsmörblomma, hundkex och ormbär (obs giftig).

Området hyser också en tendens till en s.k. våraspekt. Våraspekten innebär att en del växter passar på att blomma tidigt under våren innan träd och buskar har fått några löv. Typiska arter är blåsippa och vitsippa.

Epifyter

På block, stambaser och stubbar finns rikligt med flera av naturens vanligare mossarter. I området kan man hitta cypressfläta, husmossa, väggmossa, Stjärnmossa, fyrfliksmossa, björnmossa, enbjörnmossa, kvastmossor, raggmossa och den mindre vanliga fällmossan.

Småmiljöer

Området är homogent och några egentliga småmiljöer är svåra att identifiera. Det finns däremot några "punktobjekt" som mindre blockrika partier med rikligt med mossor, enstaka nedbrutna ekstubbar och en stensträng längst i öster.

Artgrupper

Kärlväxter

Mossor

Träd och buskar

Småkryp

Aktiviteter

Sällning efter småkryp

I nedbrutna stubbar och bland döda löv gömmer sig många småkryp. Sällar man materialet kan man relativt snabbt få ihop rikligt med småkryp att titta på.

Räkna årsringar på ekstubbar

Det finns flera stubbar i området som man kan använda för att räkna årsringar. Räknar man och tar reda på hur fort ett träd växer så kan man med ytterligare matematiska övningar grovt räkna ut hur gamla de äldsta träden i området är.

Leta spår och spårtecken efter däggdjur

I området finns flera lämningar av djur som t. ex. har ätit hasselnötter.

Gräv en grop i marken (ekologi)

Gräv en grop i marken och titta efter småkryp, växtrötter, maskar och upplev hur en mulljord ser ut.

Studera ljusets betydelse för växterna (ekologi)

Jämför de mest slutna partierna inne i området med gräsmarkerna ute i solen.

Leta spår efter människor

Leta spår efter människor i området. Det finns stubbar, stensträngar, kanske lite skräp av olika slag m.m.

Våraspekt (ekologi)

Besök området på våren och titta på de blommor som passar på att blomma innan löven slår ut helt på ekar och hasselbuskar.

Inte nudda marken (lek)

I delar av området ligger små block så tätt att man kan hoppa mellan dem utan att röra marken.

Förslag på utveckling av området

Hela området bör lämnas för fri utveckling med undantag för fornlämningar i området som bör röjas från buskar kontinuerligt.

Kommentarer